

Nämndplan

Patientnämnden

Innehåll

SYFTE	2
VISION, VÄRDEGRUND OCH MÅL.....	2
NÄMNDENS MÅL.....	2
FÖRUTSÄTTNINGAR SOM ÄR STYRANDE FÖR NÄMNDENS ANSVARSOMRÅDE	3
NÄMNDENS UPPDRAG OCH FOKUS FÖR VERKSAMHETSÅRET 2019.....	4
UPPDRAG TILL REGIONSTYRELSEN	5
BUDGET	5
UPPFÖLJNINGSPLAN.....	6
BILAGOR.....	7
Mätplan	7
Organisation.....	7

SYFTE

Det övergripande syftet med all planering är att på lång sikt utveckla Värmland i önskad riktning. Fullmäktiges uppdrag till patientnämnden framgår av Region Värmlands flerårsplan och regionplan 2019.

Syftet med nämndplanen är att beskriva vilka uppgifter nämnden har och vilka förutsättningar nämnden måste förhålla sig till samt hur nämnden uppfattat uppdraget från fullmäktige. Nämndplanen redovisar även de mål som nämnden har under året. Av nämndplanen framgår därför den politiska inriktningen för verksamheten med prioritering på vad som ska genomföras. Ytterligare ett syfte är att precisera nämndens uppdrag till regionstyrelsen som efter överenskommelse med nämnden ska genomföra verksamheten för nämndens räkning.

Regiondirektören ska upprätta en förvaltningsplan för genomförandet av uppdraget från styrelsen. Av förvaltningsplanen ska framgå en fördelning av uppdragen till kärn- och stödverksamheterna och deras ingående verksamheter. De beskriver sedan i sina respektive planer hur verksamheten ska genomföras.

VISION, VÄRDEGRUND OCH MÅL

Region Värmlands vision, *Livskvalitet i världsklass*, beskrivs i regionplanen för 2019. Värdegrunden är *Alla människor har lika värde och ska mötas med respekt*.

Effektmålen är enligt regionplanen

- Trygga och nöjda invånare
- Attraktivt och hållbart Värmland
- God och jämlik hälsa

Region Värmlands perspektivmål, som också framgår av regionplanen, är "Hållbar organisation". Här ingår följande olika perspektiv:

- Hållbart arbetsliv
- Ekonomi i balans
- Minskat miljöavtryck
- Respektfulla möten

Utöver det som är gemensamt för alla nämnder beskrivs i avsnittet *Nämndens mål* också de mål för nämnden som regionfullmäktige har beslutat om.

NÄMNDENS MÅL

Stödja patienter

Bidra till kvalitetsutveckling

Patientnämndens inriktning innebär att Patientnämnden stödjer och hjälper patienter och närstående genom att hantera synpunkter och klagomål. Nämnden bidrar till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet.

FÖRUTSÄTTNINGAR SOM ÄR STYRANDE FÖR NÄMNDENS ANSVARSOMRÅDE

Patientnämndens uppdrag utgår från reglemente *Allmänna bestämmelser för styrelse och nämnder*, nämndspecifikt reglemente och övriga relevanta styrande dokument.

I varje landsting och kommun ska det finnas en eller flera patientnämnder enligt lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Patientnämnden har till uppgift att stödja och hjälpa patienter och deras närstående inom

- den hälso- och sjukvård som bedrivs av regionen eller enligt avtal med regionen
- den hälso- och sjukvård som bedrivs av de kommuner med vilka samverkansavtal träffats eller enligt avtal med dessa kommuner
- den allmänna omvårdnad enligt socialtjänstlagen som ges i samband med hälso- och sjukvård
- den tandvård som bedrivs av regionen

Nämnden ska även utse stödpersoner i enlighet med föreskrifter i lagen om psykiatrisk tvångsvård, lagen om rättspsykiatrisk vård samt smittskyddslagen.

Patientnämndens verksamhet är ett eget sekretessområde, skilt från regionens och kommunernas övriga verksamhet. Nämnden ska organiseras så att den kan utföra sina uppgifter självständigt.

Lagar

Grundläggande lagar för patientnämndens arbete är:

- Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården
- Lagen psykiatrisk tvångsvård (1991:1128)
- Lagen om rättspsykiatrisk vård (1991:1129)
- Smittskyddslagen (2004:168)

Utöver dessa arbetar patientnämnden enligt:

- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Tandvårdslagen (1985:125)
- Patientlagen (2014:821)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Dataskyddsförordningen, GDPR
- Patientdatalagen (2008:355)
- Förvaltningslag (2017:900)
- Kommunallagen (2017:725)
- Patientsäkerhetslag (2010:659)

Strategier

Patientsäkerhetsstrategin

För att förebygga vårdskador finns en fastställd strategi för förbättrad patientsäkerhetskultur. Den utgår från patientsäkerhetslagen och bygger på fyra fokusområden; ledning och styrning, systematiska utredningar och uppföljningar, kompetensutveckling och patientinvolvering.

NÄMNDENS UPPDRAG OCH FOKUS FÖR VERKSAMHETSÅRET 2019

NÄMNDENS UPPDRAG OCH ANSVAR

Varje år ska nämnden upprätta en nämndplan för sitt ansvarsområde och utarbeta förslag till budget och ekonomisk flerårsplan inom de av regionfullmäktige fastlagda ramarna. Nämnden ska avge remissyttranden, utlåtanden och skrivelser inom ramen för nämndens ansvarsområde samt följa och verkställa fullmäktiges beslut, verka för att fastställda mål uppnås samt bereda ärenden som ska till fullmäktige. Nämnden ansvarar för att verksamhetens utveckling, nämndens styrning och uppföljning samt åtgärder vid brister är tillräckligt ändamålsenliga. Beslut ska årligen fattas om internkontrollplan baserad på en bedömning av risker knutna till regionens övergripande målbild. Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Huvuduppgiften är att på lämpligt sätt hjälpa patienterna att föra fram sina klagomål till verksamheterna och få dem besvarade. Patientnämnden ska tillsammans med verksamheterna utgöra första linjen i det nya klagomålssystemet. Patientnämnden ska också bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet och till att verksamheterna i hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter samt uppmärksamma regionen på riskområden och hinder för utveckling av vården.

Nämnden ska även utse stödpersoner för patienter dömda till vård enligt tvångsvårdslagstiftning.

Nämnden ska även

- tillhandahålla eller hjälpa patienter att få den information de behöver för att kunna ta till vara sina intressen i hälso- och sjukvården och hjälpa patienter att vända sig till rätt myndighet
- främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal
- rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna till vårdgivare och vårdenheter
- informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonalen och andra berörda om sin verksamhet
- bedriva patientnämndsverksamhet åt de kommuner som överlåtit uppdraget till regionens patientnämnd

Om patienten är ett barn, ska nämnden särskilt beakta barnets bästa.

Nämnden ska inte överta uppgifter som ankommer på regionstyrelsen, övriga nämnder eller regionens, kommunens och privata vårdgivares arbetstagare eller minska deras ansvar för verksamheten. Nämnden har inte heller några disciplinära befogenheter.

Beredning av ärenden

Patientnämndens ordförande beslutar om formerna för beredning och föredragning av ärenden vid nämndens sammanträde. Särskild vikt ska läggas vid ärenden av övergripande karaktär eller som påvisar tendenser som har betydelse för kvalitetsutveckling inom hälso- och sjukvården.

Extern rapportering

Patientnämnden ska senast den sista februari varje år till Socialstyrelsen och IVO lämna en redogörelse över patientnämndens verksamhet för föregående år samt den analys som gjorts över inkomna klagomål och synpunkter, enligt "Beredning av ärenden".

Patientnämnden ska göra IVO uppmärksam på förhållande av relevans för myndighetens tillsyn. Nämnden ska även samverka med myndigheter så att den kan fullgöra sina skyldigheter enligt 7 kap. 6 § patientsäkerhetslagen.

FOKUS FÖR 2019

Säkerställa att:

- patientnämndens arbete används i större utsträckning i regionens kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling.
- patientnämndens analyser och sammanställningar är ett av underlagen i patientsäkerhetsarbetet.
- regionens verksamheter och allmänheten informeras om patientnämndens uppdrag och begränsningar.

UPPDRAG TILL REGIONSTYRELSEN

Nämndens uppdrag till regionstyrelsen är att genomföra verksamheten under 2019 enligt nämndplanen. Genom att godkänna uppdraget ansvarar regionstyrelsen mot patientnämnden för att verksamheten genomförs i enlighet med planen.

Nämndens uppdrag till regionstyrelsen för genomförandet avser följande:

- Styrelsens förvaltning ska bedriva verksamheten som nämnden svarar för i enlighet med nämndplanen och budget.
- Styrelsens förvaltning ska bereda nämndens ärenden.
- Styrelsens förvaltning ska biträda nämnden att ta fram de uppgifter nämnden efterfrågar och som erfordras för nämndens uppdrag.
- Styrelsens förvaltning ska följa upp den verksamhet som nämnden genomför för nämndens räkning och rapportera till nämnden i enlighet med uppföljningsplan.
- Styrelsens förvaltning ska vidta de åtgärder som nämnden uppdrar till regionstyrelsen under förutsättning att nämnden finansierar åtgärderna.

BUDGET

Nämndens budget omfattar den nettokostnadsram som nämnden disponerar utifrån fullmäktiges beslut.

I begreppet nettokostnader ingår verksamhetens intäkter och kostnader, med undantag för de finansiella kostnaderna.

Den beslutade nettokostnadsramen 2019 för patientnämnden är 5 miljoner kronor. Eventuella budgetväxlingar, som är överenskomna gällande uppdrag och resurs/budget mellan nämnder, beslutas i regionstyrelsen. Beslut om förändring innebär justerad ram.

UPPFÖLJNINGSPLAN

Två gånger per år (via en årsredovisning respektive en delårsrapport) ska nämnden redovisa till regionfullmäktige hur den har fullgjort de uppdrag som regionfullmäktige har lämnat till den i reglemente och regionplan. Redovisningen följer regionfullmäktiges mätplan. I årsredovisningen sker även separat uppföljning av tillkommande uppdrag. Regionstyrelsen har ansvar för att samordna de övriga nämndernas redovisningar inför beslut i regionfullmäktige.

Nämndens mätplan visar ett urval indikatorer som ska följas upp för respektive mål och med vilken frekvens uppföljningen ska göras. Indikatornivån är ett underlag för bedömning av måluppfyllelsen för respektive indikator. Nämnden ska utifrån indikatorerna redovisa sin bedömning av måluppfyllelse till styrelsen som underlag för rapporteringen till fullmäktige. Mätplanen ingår i nämndplanen som en bilaga.

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap 6§ ansvarar nämnderna för att det finns en tillräcklig intern kontroll inom sina respektive ansvarsområden. Internkontrollen innebär att på en rimlig nivå säkerställa måluppfyllelse.

Regionstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en tillräcklig intern kontroll inom organisationen. I detta ligger ett ansvar för att ett internt kontrollsystem finns inom Region Värmland och att detta utvecklas utifrån organisationens kontrollbehov. Regionstyrelsen fastställer årligen en intern kontrollplan som innehåller regionövergripande kontrollmoment.

Styrelsen och övriga nämnder ska utifrån egen riskbedömning besluta om egna kontrollmoment vid sidan av den regionövergripande kontrollplanen. Nämnden ska vid behov initiera åtgärder som följd av resultaten av såväl regionövergripande som egna kontrollmoment.

Uppsiktsplikt

Regionstyrelsens uppsiktsplikt säkerställs genom att regionstyrelsen har möten med företrädare för respektive nämnd och andra organisationer samt tar del av protokoll, verksamhetsplaner och årsredovisningar från de verksamheter som regionstyrelsen har uppsiktsplikt över. För Region Värmlands nämnder säkerställs dessutom uppsiktsplikten genom rapportering till regionstyrelsen.

BILAGOR

Mätplan

Organisation

